

Na urniku: 30. 3. 2020

Razred: 8.b

1. Naloga (obvezno):

Odgovori na vprašanja, ki sem vam jih razdelila (*Zgradba in delovanje živčevja*; vprašanja od 76. do 93.). Če te ni bilo v šoli, si vprašanja lahko natisneš s šolske spletne strani (<http://www.tonecufar.si/gradiva/>; v vrstici Biologija izberi pdf datoteko preverjanje_8). Vprašanja pa lahko tudi prepíšeš iz spodnjega dela tega dokumenta, skice pa prerišeš.

2. Naloga (obvezno):

Da vidim, kako delaš, želim, da do konca tedna na moj elektronski naslov (sasa.femc@guest.arnes.si) pošlješ fotografijo ali sken strani v zvezku, kjer imaš napisane odgovore na vprašanja o izločalih.

3. Naloga (priporočljivo):

V tem tednu sem začela urejati spletno učilnico. Tu je povezava nanjo:

<https://ucilnice.arnes.si/course/view.php?id=27794>

V tej učilnici bom sproti objavljala različne dokumente, povezane s trenutno aktualno snovjo. Uspela sem posneti tudi svojo razlago snovi o živčevju. Posnetek najdeš v moji spletni učilnici pod naslovom Predavanje o živčevju. Na voljo bo le do 1. 4. 2020, zato si ga snemi, če ga potrebuješ. Ker učenci še niste dobili gesel za dostop, zaenkrat ne morete ničesar nalagati v učilnico, lahko pa si kaj prenesete na svoj računalnik.

Poleg tega ti toplo priporočam ogled posnetka našega najbolj priznanega imunologa Alojza Ihana, ki govori o novem koronavirusu. Res je zelo dobro razloženo. Posnetek in tudi besedilo - če raje bereš :) najdeš v moji spletni učilnici v poglavju Zgradba in delovanje krvožilja in limfnega sistema.

Tole je pa za zabavo (malo črnega humorja):

<https://www.youtube.com/watch?v=2JkpFI1dn18>

Cilji:

Učenci:

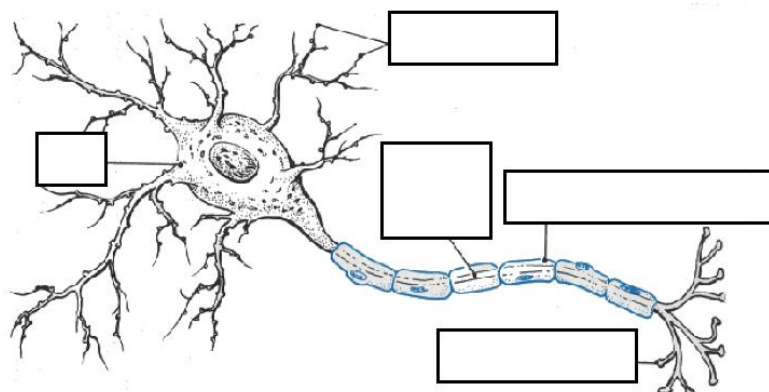
- spoznajo živčni sistem in njegovo vlogo pri zaznavanju dogajanja v okolju in telesu ter odzivanju organizma; spoznajo, da živčni sistem sestavljajo specializirane – živčne celice,
- razumejo zgradbo in delovanje živčnega sistema (centralni, periferni, avtonomni) in razumejo njegov pomen za usklajeno delovanje telesa,
- spoznajo osnovno zgradbo centralnega živčnega sistema in vloge posameznih delov (hrbtenjača, podaljšana hrbtenjača, mali in veliki možgani),
- spoznajo osnovno zgradbo in lastnosti živčne celice ter razumejo njihovo povezavo s čutnimi celicami,
- na podlagi poskusov razumejo osnovni princip delovanja refleksa,
- razumejo vpliv zlorabe alkohola in drugih mamil na delovanje živčevja,
- spoznajo nekatere bolezni živčnega sistema in se zavedajo pomena vključevanja tovrstnih bolnikov v družbo.

Vprašanja za tiste, ki jih niste dobili (ista vprašanja so tudi na šolski spletni strani):

76. Katere naloge opravlja živčevje?

77. Katera je osnovna enota živčevja?

78. Označi dele živčne celice!

79. Dopolni!

Živčne celice se med seboj povezujejo s posebnimi stiki, imenovanimi _____.

Več živčnih celic se povezuje v živce. Celice se med seboj sporazumevajo s posebnimi snovmi, ki jim rečemo _____. Sporočila se po živčevju prenašajo v obliki _____.

80. Kaj gradi centralno živčevje? Kako ga še imenujemo?

81. Kakšna je razlika med sivino in belino, ko govorimo o živčnem tkivu?

82. Kaj obdaja možgane in hrbtenjačo?

83. Kaj veš o velikih možganih?

84. Katere naloge opravljajo mali možgani?

85. Naštej nekaj centrov, ki jih najdemo v možganskem deblu?

86. Zakaj je zlom tilnika smrtonosen?

87. Kje poteka hrbtenjača? Kaj izhaja iz nje?

88. Kaj gradi periferno živčevje? Kako ga še imenujemo?

89. Opiši primer refleksa!

90. Kakšna je razlika med čutilnimi in gibalnimi živčnimi vlakni?

91. Opiši razliko med somatskim in avtonomnim živčevjem!

92. Kateri del avtonomnega živčevja se sproži ob stresu?

93. Kdaj prevladuje delovanje parasimpatičnega živčevja?

Zgradba in delovanje izločal - rešitve

70. Kateri dve nalogi opravljajo izločala?

- Vzdrževanje ustrezne količine vode in v njej raztopljenih snovi (uravnavanje tlaka v telesnih tekočinah),
- čiščenje krvi (izločanje neravnih, odvečnih in strupenih snovi).

71. Dopolni!

Osnovna enota ledvice je nefron (ledvično telesce). Nefron je zgrajen iz cedilca in sečne cevke. Iz kapilar v cedilcu se filtrira voda in v njej raztopljene snovi, ki vstopijo v sečno cevko. V sečnih cevkah se urin koncentrira, saj voda vstopa nazaj v krvožilje. Sečne cevke se izlivajo v ledvični meh, iz katerega izhaja sečevod.

72. Katere snovi gradijo urin?

Urin gradijo: voda (90 %), soli, plini, sečnina (produkt presnove beljakovin).

73. Kako poteka izločanje urina?

Seč se zbira v sečnem mehurju. Na dnu sečnega mehurja je krožna mišica zapiralka, ki ob sprostitvi spusti seč v sečnico.